

ИНТЕРВЈУ

С ПУКОВНИКОМ ПРОФ. ДР МИРОСЛАВОМ ВУКОСАВЉЕВИЋЕМ,
ЗАСТУПНИКОМ НАЧЕЛНИКА ВМА

СТАБИЛИЗАЦИЈА, ОБНОВА И РЕФОРМА

М. ВУКОСАВЉЕВИЋ

При крају смо процеса реорганизације војног здравства и сачуваћемо ВМА са свим њеним специфичностима. У наредном периоду очекују нас стабилизација и обнова установе, истакао је наш саговорник.

Војномедицинска академија ће 2. марта обележити 173. године постојања. У својој столетној историји пролазила је кроз периоде напретка и времена великих изазова и искушења. Спрам тих прилика стасавао је и калио се и њен кадар, захваљујући коме је опстајала и била препознатљива у друштву. Поводом дана те установе разговарали смо с пуковником проф. др Мирославом Вукосављевићем, доскорашњим начелником Клинике за очне болести ВМА, који је од 17. јануара, указом председник Републике Србије, постављен за заступника начелника ВМА.

О Професоре Вукосављевићу, од 2014. дужност начелника ВМА обављају заступници и заменици. Да ли успишана ова реномеа може да функционише са њако честим променама челних људи?

– Тачно је да претходне две године Војномедицинска академија није имала постављеног начелника, али су моји претходници пуковници, проф. др Зоран Шегрт и проф. др Драган Динчић, и у компликованим околностима дали свој максимум да ВМА несметано функционише. Војномедицинска академија је, као део система војног здравства, тако организована да систем рада функционише неvezано од

кадровских решења. То, наравно, има својих ограничења и зато је важно да ова институција, чији значај превазилази војну компоненту и има национални значај и светски углед, поново што брже дође у режим веће предвидивости, са јасним мандатом и овлашћењима менаџмента да унапреди квалитет рада, на првом месту пружену медицинску услугу.

О Ваше поштовање за заступника саопштено је јавности истиог дана кад је министар одбране дошао у ненајављену посету ВМА и обишао Центар хитне помоћи и неке од клиника. То је врло необичан почетак рада на новој дужности. Јесте ли били изненађени?

– Био сам изненађен јер ни ја ни сам знао за министрову посету. Ипак, моје постављење није било део импулсивне, већ добро промишљене одлуке мојих претпостављених. Веома сам почастиован чињеницом да су мени указали част и одговорност да дам свој допринос у враћању ВМА оне репутације какву с правом заслужује. А кад помињете изненадне обиласке министра, они нису ограничени само на ВМА, већ и на цео систем одбране и део су удружених напора министра и његових сарадника да стекну непосредни увид у ситуацију на терену како би доносили квалитетније одлуке о даљем правцу реформе система одбране, а у њему и војног здравства.

Протеклих дана на друштвеним мрежама појавили су се коментари о томе. Морам да кажем да људи не схватају како функционише наш систем. Мисле да је ВМА обична болница, али она то није, нити ће икад бити. Јер ко осим нас има под једним кровом лечење, научноекспериментални рад, школовање типа додипломске наставе Медицинског факултета, специјалистичке наставе, постдипломске, типа доктората, а ево сад и Високу медицинску школу за медицинске техничаре, потом мировне операције и много тога другог. То нема нико у земљи.

О Хоћете ли Ви и Ваши сарадници бити ефикасни у томе да исправите све пропусне у раду на које вам је указано њакоком ненајављених посети министра одбране? Тачније, који ће бити ваши наредни кораци?

– Примедбе и предлози за побољшање увек су добродошли, посебно када су стручни и добронамерни, као што је овде случај. Моји сарадници немају избора него да буду стручни и ефикасни. Предстоји нам напоран рад и онај ко може да издржи тај темпо, остаће део тима. Неке промене у менаџменту већ су направљене, а биће увек пружена прилика онима који могу више и боље. Промене су добродошле, јер је спој искуства и нове енергије увек био добитна комбинација. Наравно, оно што је добро нећемо мењати, већ подржати и унапређивати. Полазим од себе – своју каријеру и већи део живота посветио сам ВМА, спреман сам да радим и залажем се максимално у складу са својим могућностима, па то очекујем и од мојих сарадника. Пред нама је напоран период да нађемо оптималну меру како би ВМА била постављена тако да нуди најбоље и пацијентима и запосленима.

Желим да нагласим да је већ потписан уговор о сарадњи са РФЗО за 2017, тако да настављамо са одличном сарадњом са њима, као и претходних година.

О Војномедицинска академија оштрајано је функционисала у 2016. због проблема око снабдевања лековима и пошрошним санитетским средствима и опремом. Недавно је у разговору са лекарима ВМА министар Ђорђевић потврдио да је за ову годину из буџета издвојено више новца за ње намене. Очекујете ли да се њи проблеми реше и враћени некадашња динамика набавке?

– Очекујем, јер је сада ситуација боља него што сам затекао када сам преузео дужност. Министар Ђорђевић је већ одобрио додатних 250 милиона динара за набавку лекова. Одличну сарадњу остварили смо и са Републичким фондом за здравствено осигурање јер, захваљујући оквирним споразумима које су у децембру потписали пуковник проф. др Драган Динчић и професорка Мирјана Антуновић са члановима свог тима, брже долазимо до неопходних ствари преко њихових тендера за набавку одређених лекова и уградних материјала. Оно што РФЗО од материјала нема, ми набављамо преко тендера које сами организујемо, односно преко војног фонда СОВО. И ево већ ових дана потписујем на десетине уговора за набавку. Стижу имплантациони материјал, стен-

тови и много тога другог. Надам се да ће у наредних месец дана бити нормализована набавка највећим делом свих потрошних санитарних средстава и опреме.

О На процедуру јавних набавки има доста примедби а, признаћете, није исто набављати техничку робу и медицинску опрему, лекове. Да ли се за набавке у вашој области рада може рећи да су најбоље могуће за одређену цену?

– Набавка јесте процес на којем треба заједничким напорима радити да постане још ефикаснији. Али са сваким великим пројектом увек буде проблема док се не започне и профункционише. Идеја централизованих набавки неспорно је добра јер подразумева да се планским и систематским приступом обезбеде неопходни лекови и медицинска средства на потпуно транспарентан начин. Замерке су више везане за саму тендерску процедуру и брзину њеног спровођења, него за испоручене лекове и медицинска средства. Али, већ сам рекао да у сарадњи са РФЗО преко оквирних споразума решавамо кључни део набавке. Проблем постоји и са одређеним фармацеутским кућама. Ипак, све проблеме решавамо тако да не угрожавају квалитет лечења наших пацијената.

О Зна ли се у ком правцу ће се развијати најављена обнова ВМА, зграде која на Бањици постоји више од 35 година?

– Планира се и инфраструктурна и технолошка обнова. Већ се договарамо на састанцима око набавки у оквиру расположивих средстава планираних буџетом и оних која смо недавно добили из Министарства одбране, а реч је о 293 милиона динара. Имамо обећања из Сектора за буџет и финансије да ће нас пратити са реализацијом наших планова и да нам финансијска средства неће недостајати. А када је реч о медицинској опреми, за почетак, требало би ускоро да инсталирамо гама камеру, магнетну резонанцу и ултразвучне уређаје. После дужег периода у најави су озбиљније технолошке инвестиције у медицинску опрему на ВМА.

О Какви су Ваши планови са Центром хитне помоћи, на чији рад је министар имао највише замерки, а који није конципиран за пријем онолико људи колико ћемо долази средом из целе земље?

БИОГРАФИЈА

Пуковник проф. др Мирослав Вукосављевић завршио је Медицински факултет Универзитета у Београду, потом специјализацију из области офталмологије на ВМА, а магистрирао је и докторирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду. Од 1992. до 2005. био је одељењски лекар на Одељењу за задњи сегмент ока Клинике за очне болести ВМА. На дужности начелника те клинике налази се од 2005. године. У чин пуковника унапређен је 2004. године. Члан је више струковних домаћих и страних удружења и председник и оснивач Витреоретиналног удружења Србије. Професор је на Медицинском факултету ВМА и аутор и коаутор више од 100 стручних радова, апстраката и чланака, те монографија и уџбеника.

– Дежурства средом, када Центар хитне помоћи збрињава хитне пацијенте на нивоу целе Србије, велико је оптерећење за нашу установу – и кадровски и просторно. Ми немамо као Ургентни центар КЦС посебно запослене људе који раде само на том месту, већ за Центар хитне помоћи користимо ресурсе из других клиника. То значи да на те људе сутрадан, после дежурства средом, не можемо да рачунамо, па морамо да смањимо број операција или да прерасподелом кадра покушамо на неки други начин да се организујемо, што је проблем који нас мучи годинама. Илустрације ради, једне среде у јануару имали смо чак 193 хируршке интервенције збрињавања ургентних стања. А то је велико оптерећење за нашу организацију.

Када је о простору реч, министар Ђорђевић је током недавне посете ВМА увидео проблем неусловности. То је мали простор, који није наменски грађен за дежурство средом, током којег у просеку буде збринута око 500 пацијената. Архитектонско-грађевински намењен је за збрињавање повређених и оболелих за време рата и у случају масовних катастрофа, тј. за збрињавање војних осигураника у време мира. Нема довољно простора, чекаоница, дијагностичких уређаја за тај број пацијената који се средом сливају ка нашој установи. Због

тога смо предузели низ корака. Први је адаптација простора и набавка уређаја. Министарство одбране одвојило је новац како бисмо добили један модеран центар, који ће моћи адекватно да збрине све повређене и оболеле.

О У чему ће се састојати агајџија у циљу проширања тог центра?

– Биће свега – и архитектонског, грађевинског побољшања и технолошко-техничког у постојећим габаритима. Постоје још две веће просторије чију намену можемо променити. У једну може малтене да се смести скенер. Кад тај простор очистимо, пулт у Центру хитне помоћи моћи ће да се помери за 5–10 метара и тако ћемо добити велику, пространу и лепу чекаоницу за наше пацијенти и њихове пратиоце. Добићемо простор и за скенер. У згради имамо три скенера, а планирали смо набавку најмодернијег, 128-каналног, јер се не исплати поправка уређаја набављеног 2008. године. Нови скенер, који ћемо купити, биће постављен на најфреквентније место – у Центар хитне помоћи. Ускоро нам стиже и купљен магнет. Из Центра ћемо изместити један рендген апарат, који се често квари, а још је у гарантном року. Не можемо да га заменимо, али смо тражили да му промене све делови који се кваре, па ћемо га поставити на неко мирније место.

○ У шоку је реорганизација војног здравства и у оквиру њега ВМА, а рок за завршетак је крајак – 1. марш. У чему се састоје нове организацијске промене? Било је речи о укидању неких одељења, сјајању клиника. Шта је истина?

– Реорганизација ВМА је у току и на њој вредно раде тимови на нивоу војног здравства. Не бих сада излагао детаље у смислу одређених организационих целина, јер тиме ствари извлачимо из контекста. Полазна основа реорганизације је да се сагледа систем војног здравства у целини и да се пронађе модел који би боље одражавао реалност и потребе првенствено система одбране, али са могућношћу да се одређени капацитети ставе на располагање и цивилном здравству. То је наша и морална обавеза, јер много грађана жели да искористи могућност да се лечи на ВМА, што ми сваке године дефинишемо споразумима са РФЗО, са којима изузетно коректно сарађујемо. То ћу илустровати податком да је у прошлој години попуњеност цивилним осигураницима на основу уговора са РФЗО била на нивоу од 97,5 процената.

Дакле, при крају смо процеса реформе и сачуваћемо ВМА са свим њеним специфичностима. У наредном периоду очекује нас стабилизација и обнова установе.

○ Хоће ли бити отпуштања запослених?

– Реорганизација не подразумева отпуштања, да отклонимо ту осетљиву могућност погрешне интерпретације предузетих напора. Напомињем – сврха рационализација система је да се бољом организацијом рада побољша квалитет пружене здравствене услуге нашим пацијентима. Људе нећемо отпуштати. Никог. Испоштоваће се тренутно бројно стање, а биће прерасподела у оквиру клиника и института. И још нешто, реформом је предвиђена и развојна компонента кадра.

○ Како ће се решити проблеме одласка лекара у пензију по разним основама и недостајак средње-медицинског кадра?

– На старосну пензију не можемо да утичемо, али можемо на оне који одлазе у превремену, који траже било каква основа за пензионисање јер су незадовољни условима рада, односно тре-

нутном стимулацијом, мотивисаношћу за рад. Нико од нас не може да утиче на плату, али можемо да утичемо на то да нам услови рада буду бољи. Ако видите да су вам резултати рада сваког дана бољи, онда је нормално да ће вас то стимулирати да радите даље. Ми из Управе морамо свим запосленим да омогућимо боље услове и средства за рад. Кад је то омогућено и кад су распоређени на одговарајућа формацијска места према својим звањима, квалификацијама, онда могу да дођу до нас и полагају рачуне. Ми смо ту да будемо сервис наших клиника и института, а не обрнуто. И мислим да се на то раније погрешно гледало и да су начелнике клиника кривили за разне ствари, иако су они само радили свој посао у датим околностима.

○ Зар не демотивишу прековремене сатме, честе дежурства...

– Ми водимо евиденцију о прековременим сатима, поготово медицинских сестара и техничара, али немамо законског основа да им то додатно платимо, а било би угрожено функционисање установе ако би узимали слободне дане, јер и овако имамо мањак средње-медицинског кадра.

○ Јесте ли о томе разговарали са министром приликом његове посете?

– Како да не. Он је потпуно свестан тог проблема и управо из тих разлога нам је и помогао додатним новчаним средствима за обнову ВМА и рекао да ће нам у будућности изаћи у сурет да непосредним пријемом запослимо дефицитан кадар. Тако смо сад примили два педијатра и једног физиокохемичара. Тај физиокохемичар у Институту за медицину рада неопходан нам је не само због контроле свих запослених који раде са изворима опасног зрачења, већ и да бисмо добили одговарајуће сертификате. Било је проблема. Најпре су рекли да нико неће да ради за те паре. Међутим, нашли смо човека који хоће и који је сертификован за оно што нама треба. Зашто? Зато што је ово ВМА. То не можете да објасните људима са стране. Знате ли колико људи није отишло у иностранство да би остали да раде у ВМА. Сачували смо трансплантациони тим јер су врсни хирурзи због поверења у ВМА и из љубави према њој остали и одбили врло примамљиве понуде из иностранства.

Управо се бавимо ревитализацијом трансплантационог тима и програма трансплантација ткива и органа. Очекујемо да се реализује и прва, права очна банка, за коју смо квалификовани јер подразумева спремност да се узме ткиво од донора, да се на правилан начин конзервира и употреби у року од 60 дана. За то имамо пројекат и чекамо већ пет година да се реализује. Ми смо чланица Еуротрансплант организације и кад будемо имали очну банку, моћи ћемо да размењујемо и та ткива.

○ У својим обраћањима стално истичете речи – рад, ред и дисциплина. Зашто?

– Без тога нема ничега. Прођите мало ходницима па ћете видети промене, а поготово још кад донесемо Правилник о изгледу и понашању, које ће бити промовисано за Дан наше установе. Већ имамо нацрт тог акта који је, условно речено, прошао јавну расправу. Он би требало да буде подсетник. Знају људи како треба да се понашају, а ми ћемо само да их подсетимо да су у обавези да се тог правилника и придржавају. Ништа више. И мислим да ту неће бити проблема.

○ Како видите будућност и најпрег ВМА?

– У медицини се може напредовати једино ако сте у сталном контакту са својим колегама из земље и иностранства, за шта на ВМА, захваљујући управо репутацији ове куће, функционише разграната и веома интензивна међународна војна и цивилна медицинска сарадња. Када говоримо о будућности, ту имамо стабилно обезбеђену попуњеност свршеним кадетима Медицинског факултета ВМА, о чијем квалитету сведоче њихове оцене и њихови професори. А кад и плате запослених буду конкурентне другим здравствено-образовним установама, тек онда то неће бити тема нашег разговора. Ми и сада имамо и те како звучна и позната имена лекара у готово свим областима деловања на ВМА, са престижним међународним рејтингом, а постоји и посебна приврженост запослених Војномедицинској академији, која није толико честа у другим институцијама и није мерљива материјалним категоријама. А то је оно што морамо да подржимо и наградимо, јер је у томе будућност. ■

Мира ШВЕДИЋ
Снимимо Срђан ХАЈСТЕР